פרנס את יששכר נמצא שגם הוא יונק משפע הימים.

זבולון לחוף ימים ישכון. ולמה קדם זבולון ליששכר שאלמלי זבולון לא עסק יששכר בתורה (תנחומא סי' י"א). וקשה דהא בכ"מ הת"ח קודם להמחזיק תורה כדאמרי' בגיטין ס' א' לענין קה"ת וכן קי"ל דת"ח יש להקדימו לכל דבר כמ"ש הרמב"ם פ"ו מהלכות ת"ת ה"י. וי"ל דמב' טעמים יש להקדים ברכתו לברכת הת"ח טעם א' שיוכל מיד להכין להת"ח טרם שיצטרך לו שיהא ברכתו מוכנת ומזומנת לו מיד כשיצטרך, וטעם ב' שת"ח אם ימתין קצת ילמוד אבל הזבולון אם יצטרך להמתין לא יהי' לו מה לעשות אז, ולכן גם משה רבנו הקדימו בברכתו שמח זבולון בצאתך ויששכר באהלך וכ"ה בב"ר פצ"ט סי' ט'.

טו. וירא מנוחה כי טוב וגו'. עני העוסק בתורה אין בזה כ"כ רבותא אבל על יששכר העידה התורה (אוצר החכמה) וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ואעפ"כ ויט שכמו לסבול עול תורה ויהי למס עובד וזה הוכחה שמכיר ערך התורה. ר' אפרים פוטולסקי ז"ל בשם מרן החזו"א זצ"ל.

כא. נפתלי אילה שלוחה הנתן אמרי שפר. פתח בלשון נקבה אילה שלוחה וסיים בלשון זכר הנותן, והנה פסוק זה נדרש על דבורה וברק כדפירש"י וכ"ה במדרש, ובבעה"ט כ' דכתיב אילה ל' נקבה לרמז על דבורה. וי"ל שבא לרמז מ"ש בב"ר פ"מ דברק עשה עצמו טפל שאמר אם תלכי עמי וגו' ונעשה טפל שנא' ותשר דבורה וברק הקדים דבורה לברק ולכך גם כאן פתח בנקבה וסיים בזכר רמז להנ"ל וקרא דהנותן אמרי שפר נדרש במדרש על השירה שאמרו והוא כנ"ל. וי"ל דלכך כתיב כאן שלוחה משום שאמרו במגילה י"ד ב' טענה על דבורה שכתוב ותשלח ותקרא ואילו איהי לא אזלא לגבי' ולכך כתיב כאן שלוחה וליכא מידי דלא רמיזא באורייתא.

כב. בנות צעדה עלי שור. פירש"י בנות ע"ש בנות מנשה בנות צלפחד שנטלו חלק בשני עברי הירדן. וצ"ע דבהדיא כתיב ביהושע י"ז ה' ו' ויפלו חבלי מנשה עשרה לבד מארץ הגלעד כו' ואמרו בב"ב קי"ח ב' שהם ד' חלקים שנטלו בנות צלפחד ומבואר שנטלו הכל בא"י ולא בעה"י וכן כתיב שם כי בנות מנשה נחלו נחלה בתוך בניו וארץ הגלעד היתה לבני מנשה הנותרים, וצ"ע.

כט, ל. אל המערה אשר בשדה עפרון החתי וגו' אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרן החתי. בתחלה כתיב עפרון מלא ואח"כ חסר וכן לק' כתיב אשר קנה אברהם וגו' מאת עפרן החתי חסר. וזה מתבאר ע"פ המדרש בפ' חיי שרה מובא ברש"י שם בכל הפרשה כתיב עפרון מלא וגבי וישקל אברהם לעפרן כתיב חסר משום דשקל מיני' קינטרין כו' ולכן גם כאן גבי אשר קנה אברהם דמיירי בשעת נתינת הכסף כתיב חסר ופשוט.

ל. במערה אשר בשדה המכפלה וגו' אשר קנה אברהם את השדה מאת עפרון החתי לאחוזת קבר. ואח"כ (בפסוק ל"ב) כתיב שקנה מקנה השדה והמערה אשר בו מאת בני חת, בפדר"א פל"ו אי' שאברהם קנה השדה בכסף ובשטר וכ"ה בספר הישר ואיתא שם שחתם עליו מבני חת, ונראה שהקפיד על כך שיהא החתימה ג"כ (אוצר החכמה) מבני חת ועיי"ש שאברהם כתב בשטר שקנה השדה מעפרון ויוצאי עירו והיינו כדי שלא יבואו אח"כ בטענה של בר מצרא [ועמש"כ בפ' חיי שרה ד"ה ויתן לי].

פ"נ. ד. וידבר יוסף אל בית פרעה וגו'. לכאו' למה הי' צריך יוסף לשלוחים ליטול רשות לצאת ולא דיבר בעצמו עם פרעה (ועי' בב"ר פ"ק סי' ד'). ושמעתי בשם אאמו"ר זללה"ה שיוסף ידע שפרעה יאמר לו שזה בלתי אפשרי שיעזוב את מצרים אף לשעה קלה כי הכל יתמוטט ויחרב אם יוסף יעדר כי הוא לבדו לא מסוגל לנהל ולכלכל את מצרים ולכך שלח שליחים ביודעו שבפני אנשים זרים לא יאמר כי יוסף הוא אשר מחזיק את מצרים מפני הבושה ובודאי יאמר אם זהו רצונו יעשה כך. ועוד י"ל

הודפס מאתר אוצר החכמה